

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Augustus' 25-dikán, 1825.

B r a s i l i a.

Az a' minap tsak röviden említethír, hogy Brasiliában próbák tétettek volna a' végre, hogy az a' Constitútzió, melyet Brasiliának I-ső Pedro adott, eltöröltétvén, határtalan Császári hatalom állításék-fel, a' Rio-de-Janeirói legújabb Diario által is megvalóságosították.

San-Paulo tartományában néhány városokban, név szerént Piudamunhangában, Taubatében, San-Luis-da-Praytangában ütötte-ki magát ezen iparkodás.

Mind három nevezett városok' Tanátsai, forma szerént való határozásban fejezték-ki kívánságaikat, 's azt az Ország' fő városába Rio-ba küldvén a' Belső Minister által a' Császárnak benyujtatták, a' melyre a' Császár a' nevezett városok' Tanátsaihoz 's a' Sant-Pauló nevű tartomány' Fő Birájához is megtagadó választ küldött ugyantsak az említett Minister által vissza.

A' Császár válasza a' San-Paulói három főbb városokhoz: — „

„Császár ő Felsege megfontolta hozzá küldött irástokat, 's réám bízta, hogy adjam tudtotokra, hogy — ámbár annak kívánása, hogy a' Constitútzió' helyébe határtalan hatalmú Országlás tétetődjék, az ő Felsege alattvalójának cránta viseltető szeretetjékből 's bizodalomból, 's azon igasságos 's állhatatos meggyőződésből vegye szármozását, hogy a' Császár' Határozásainak mindenkor a' Státus' boldogsága és java a' czélja — az alattvalóknak e'féle unszoló meghívásaiik azonközben a'

Császártól tsakugyan mindenkor vissza fognak vettetni, mint hogy ezek azon Constitútzióval, melyre valamint ő Felsege úgy minden alattvalóji a' világ előtt megcsküdtek, ellenkeznek; 's Császár ő Felsege nem más módon, hanem tsak egyedül ezen Constitútzióval megegyezőleg akar országolni, a' lévén az ő Felsege' kívánsága, hogy ezen Constitútzió'nak segedelmével, 's az állhatatos iparkodással össztesztatolt szorgalommal, az Országlásnak külömbkülömb' ágait tökéletesebbithesse, 's ezen nagy kiterjedésű birodalmat a' fényességnek és virágzó gazdagságnak arra a' gráditsára felemelhesse, melyre ez eljutni alkalmas.

„Költ a' Rioi-de-Janeirói palotában Máj. 13-kán 1825-ben. —

„Aláírta: Estevao Riveiro-de-Recendo.

A' Montevideo felett Brasilia és Buenos-Ayres között támodott ellenségeskedésekről azt olvassuk a' legújabb tudósításokban, hogy Rio-de-Janeiróbol két expedíziók küldettettek Montevideohoz; 's mint hogy a' Császár bizonyos tudósítást vett a' felől, hogy a' Buenos-Ayresi Országlószek 500 emberekből álló segítséget küldött a' Montevideói Rebelliseknek, olly parantsolatot adott ő Cs. Felsege ezen Expedíziók' Kommandánsai elejikke, hogy Buenos-Ayrest azonnal támodják-meg, ha az említett segyveres tsapatot Montevideobol-li nem viszi, 's tett lépésének helyes és kielégítő okát nem adja.

Francia Ország.

St. Domingónak (Haytinek) ügye ennyi hánykódások után végezetre állandó alapra helyeztetődék, még pedig, oly színbe öltöztetve, mint nem sokak remélték. Miként juthatott a' dolog ezen szép éreltségre, még ma tisztán meg nem írhatjuk, mert azokból, miket a' dolog fölől még ma olvasunk, annak egész minéműségét ki nem vehetjük. Nem soká nagyobb felvilágosodást remélnünk felölle. Most csak a' következőkkel szolgálhatunk.

A' Monitör ezeket közli Aug. 12-dikén, illy felyül írás alatt: — „Tengeri dolgokra és plántatartományokra ügyelő Minisztérium.

„Báró Mackau, hajós Kapitány, Május' 4-dikén Rochefortból Circo nevű Fregáton útnak indított, olly parantsolattal, hogy a' következő Ordonnánchezot (Királyi Rendelést) vigye el St. Domingó szigetére — „

„Királyi Ordonnánchez.

„Paris Apr. 17-dikén 1825. Király, Isten' kegyelméből Frantzia Ország' és Navarra' Királya, köszöntésünket ajánljuk mindeneknek, kik ezt látni fogják.

„A' Constitúzió 14-dik és 73-dik (*) Czikkelyeivel megegyezőleg; 's a' Frantzia kereskedésnek javára, a' St. Domingói hajdani Frantzia plántások szerentsétlenségeikre, 's ezen sziget' mostani lakosainak bizonytalan állapotjokra való tekintetből, rendeltük és rendeljük, mint következők:

„Iső Czík. St. Domingó szigete' Frantzia részének kikötőhelyei, minden nemzetek' kereskedésének nyitassanak-meg. Az ezen kikötőhelyekben a' hajóktól és portékáktól valamint azoknak bé, ugy ki-evezéseskor fizetődött adózások, minden nemzetekre egyformák és egyenlők legyenek, kivéven a' Frantziákat, kik csak felet fizessék annak a' mit mások fizetni tartoznak.

„II-dik Czík. St. Domingó szigete' Frantzia részének mostani lakosai öt esztendőnek lefolyta alatt, esztendei időpontok szerént, mellyek közzül az első fizetés 1825-ben Dec. 31-dik napján történjek, 150 (száz ötven) millió Frankokból álló summát fizessenek a' Frantzia Országi Depositumok' kassájába, melly a' St. Domingói régi plántás tulajdonosok' káranak megfordittatására, kik annak kipótoltatását kívánják, fordíttassék.

„III-dik Czík. Mi ezen feltételek alatt, jelenlévő Ordonnánchezunk által, St. Domingó' mostani lakosainak tellyes és tökéletes függetlenségű Országlási módot engedünk.

„Ezen Ordinánchezunk a' nagy petséttel petséttellesség-meg.

„Költ Párisban a' Thuillieria' kastélyában Apr. 17-dikén, a' megtartatásnak 1825-dik, 's a' mi Országlásunknak 1-ső esztendejében.

(Aláírták: a' Király és három Ministerek, t. i: Chabrol, Peyronnet és Villèle).

(*) A' Constitúziónak ezen Ordonnánchez' elején említett czikkelyei ezek: — „

„14-dik Czík. A' Király a' Státus' feje; ő a' szározi és tengeri erőnek fő vezére; ő izen hadat, ő szerez békességi, szövetségi és kereskedési kötésekét, az Országláshoz tartozó minden Tisztviselőket ő nevezi-ki, 's ő adja ki a' törvényeknek betölttetésüket illető parantsolatokat.

„75-dik Czík. A' plánta tartományoknak, különös törvények és Rendelések szerént kell kormányoztatni).

A' fenn-nevezett hajós Kapitány Báró Mackau Aug. 10-dikén Brestbe visszaérkezvén az ő leveles zsákját a' Bresti Kommandáns, Stafétán azonnal Párisba küldötte, annak megérkezéséig is pedig; illy

Telegrafusi jelentést küldött Báró Mackau az Országlószékhez: — „

„Az ő Felsege' akarhatja tökéletesen „teljesített 's a' Királyi Ordonnancz St „Domingó szigeten tisztelettel és hálada- „tossággal fogadtatott.“

Ezen tárgyra nézve illy megjegyzéseket bocsátott közre a' Párisi Csillag: — „

„Egy Ujság olly jelentést tett vala, hogy Frantzia Ország St Domingóval alkudozásra bocsátkozott volna, sőt azt is erőssítette, hogy a' Frantzia és St Domingói Országlószékek között bizonyos egyezési-feltételek forognának szóban. Mi akkor kibocsátkoztunk vala azok ellen, a' kik Országlószékünkrol' ilyent feltettek, nem azért, mint ha azt akartuk volna mutatni, hogy mi, Kabinétünk' titkaiba bevolnánk avatva, hanem csak azért, hogy Királyunk' politikája eránt bizodalommal viseltettünk. Hogy meg nem tsalattattunk bizodalomunkban, elég nyilvánssággal mutatja a' Királynak Haytíre nézve kiadott Ordonnancza, melynek minden szavaiból szemünk elibe tűnik az a' méltóság, melyet a' mi Legitimus Királyi Országlásunknak minden tselekedeteiből kitündöklenni látunk.

„Harminczhárom esztendőig tartott elválás után, mely alatt a' Legitimussággal ellenkező minden féle tudományok, a' társasági életet egészen felforgató állatások, nyilvánsságosan, 's minden titkolódás nélkül prédikáltattak, sőt egy pillantatnyi ideig még győzedelmi fényes innepet is tartottak, megnyitá a' Frantzia Király, Fejedelmi Legitimusságának jusaival elvén St Domingó' kikötőhelyeit minden nemzetek' kereskedésének, 's meghatározó a' Vámtarifát is mind ezekre a' nemzetekre nézve, még pedig olly módon, hogy a' Frantzia kereskedőktől ezen sziget' kikötőhelyeiben fizetendő vám ennekutánna tsak félannyi

legyen mint a' mennyit más nemzetek fizetni fognak.

„A' Frantzia Király a' ki nem régen az által, hogy a' Kibujdoklott Frantziának kárát vissza fordította, a' revolúciónak utolsó sebét gyógyítá-bé, a' legnagyobb rossznak egyikét, mely hasonlóképpen a' revolúció következése vala, nem hagyható figyelem nélkül; 's a' Domingórol' elbujdoklott plántások, kik illy sok esztendőltől fogva már még reménségeiket is vesztették vala (a' sziget lakosai által fizetődő) 150 milliókban segedelem-útútfőre találtak, melyet nekik a' Király' bőltésége nyita.

„A' St. Domingói Plántások' jövedelme, általjában, esztendőnként 30 milliókra telt. Ebből 15 milliót dolgoztatásra kellett költeniek; maradott tehát 15 milliónyi nyereségek. Tizenöt millió, öt per Centummal, 150 milliónak az interesse. Így tehát a' 150 milliók, melyeket a' St Domingói lakosok öt esztendőnknek lesolyta alatt a' Frantzia Depositumok' kassájába befizetnek, a' Frantzia volt Plántások' 10 esztendei volt egész jövedelméhez hasonló summát tesznek, e' pedig éppen annyi, mint a' mennyit az ő St. Domingói minden ingatlan jószágai érték (az az, mint ha a' St Domingói lakosok ezen jószágokat a' volt Plántásoktól 150 milliókkal megváltották volna) mint hogy az Antillák neve alatt esmeretes szigeteken, az ingatlan jószágért, a' földért, ennél többet soha se adtak.

„A' Bonaparte' ezen sziget ellen tett egész próbatétele hajótörést szenvedett, 's annak, ha szerentsésen ütött volna is ki, nem lett volna olly hasznos következése, mint a' Király' néhány szavakból álló Ordonnanczának lett. St. Domingó szigete' Frantzia részének lakosai, Királyoknak parantsolatját tisztelettel és háládatossággal elfogadták: „és tsak azután, hogy „ezen hódulási Altát elkövették, tsak azután, hogy Frantzia Ország' fő Uraságát

„megesmerték, engedett a' Frantzia Király „St. Domingó szigetének Független Országglást.“

„Kinek nem volna tehát bizodalma Frantzia Ország' boldogságához a' IV-dik Henrik maradéka' kormányozása alatt? Ha valamely népnél jó rend uralkodik, minden megfoganszik ott, 's annak javára fejlődik ki minden. A' Legitimuság a' nemzetek' életének és szabadságának tsirája; a' Revoluzió pedig halála!“

A' Journal de Paris így fejezi ki gondolatait St. Domindónak állapotjára nézve: — „

„St. Domingó megnyeré a' maga Politikai Emancipációját, Függetlenségét. X-dik Károly egy szava által megtevé ezen szigetre nézve, a' mit annak 30 esztendeig tartott nyughatatlankodások és iparkodások meg nem szerezhettek, tudniillik, hogy mint Nemzet, magában fennállhasson. Az ő Revoluziója úgy végződék-el Apr. 17-dikén 1825-ben, mint a' miénk Jun. 4-dikén 1814-ben. Ezen Colonia X-dik Károlynak köszöni a' maga szabadságát, mint az anyá országé XVIII-dik Lajosnak. Azon környülállások, mellyekről nem soká bővebb felvilágosodást kell kapnunk, meg fogják mutatni, minémmű háládatossággal fogadták a' lakosok X-dik Károlynak ezen jótéteményét; 's a' Frantziák is örvendenek azon hasznolnak, mellyek ezen változásbol az Országra háromlanak, mint hogy midőn ezen Coloniának minden kikötőhelyei minden nemzetekre nézve egyformálog megnyiltak, nekünk akkor különös kereskedési privilegiumok tartattak-fenn. Mi tsak félannyi vámot fizetünk, mint mások; 's azon 150 millió Frankok, mellyeket a' Colonia fizetni fog, begyógyítják azon sebket, mellyeket a' revoluzió, a' St. Domingói Frantzia Plántásokon ejtett. Ezen nagy munká-

nak resultatuma abban áll: hogy a' Legitimus thrónus' méltósága megmentetett, a' Frantzia kereskedésnek egy hatalmas oltalom szerzettetett, 's a' szerentsétlen megkárosittatás, lehető kielégittetést talált. Ezek az alapjai emez Ordonnánchnak, a' böltesség' öröklké fennmaradandó oszlopának. —

„Az Oppositio, a' melly; tsak indultainak áldozhasson, Országlásunknak minden tetteit kitsinyíti, azt kérdi ezen tárgyra nézve: hogy hát valyon sikeresíteni fogja-e ezen munka a' 3 per Centes Obligatzióknak lábrakapását, avvagy inkább nem lenyomására fog-e szolgálni azoknak. St. Domingónak szabaddátétetése oda fogja kereskedésünknek egy részét húzni, és sok 's nagy tőkepenzeink, mellyek eddig a' Börsén adattak kézrölkékre, ezután a' St. Domingói sokkal nyereségesebb kereskedésre fognak fordittatni, 's a' De nem értenek a' jövendőhöz azok, kik így okoskodnak. Az 5 per Centes Obligatzióknak 3 per Centesekké lett átalválttatása sok más nagy következésekkel van összsetsatoltatva, mellyeknek sikeressége tsak majd jövendőben mutathatja magát.“

Párisban az 5 p. Centes Obligatziók Aug. 10-kén 102 Frankon és 45 p Centimen kezdettek árultatni a' Börsén, 's utóbb 102 Frankon és 30 Centimen adattak. A' 3 p. Centesek ugyan ekkor nagyot ugrottak lefelé, mert 74 Frankon 's 90 Centimen kezdtek árultatni, 's végre 73 Frankért adattak. — Az ujságok különböző módokon magyarázták a' 3 per Centes Obligatzióknak illy nagy lecsését. A' Csillag ezt tsak mesterseges lecsésnek nevezte, 's megintette az Obligatziók (Renték) birtokosait, hogy vigyázzanak magok-
ra, 's őrizkedjenek a' mesterkedő gonoszoknak álnokságaiktól, hogy hálójikba ne kerithessék őket, 's ne féljenek,

mert nem fog ezen állapot sokáig így tartani.

Frantzia Országban a Jura Departamentben Salins nevű város egészen elégett; a házak nagyobbára fafedelűek voltak. A szél oly nagy volt, hogy a szikrákat egy Német mértföldnyire elvitte. Egy hegyen 21 órányira szemléltek a füstöt. A gyulást egy szolgáló leány okozta az által, hogy a serpenyőt, melyben zsír volt, a tűz felé tartotta, s a zsírt kiöntötte, melly vigyázatlanságnak következése a lett, hogy 5000 emberek fosztattak meg mindeneiktől. A kár 7 millióra tétetik, melyből csak 500,000 Frankok voltak batorságotisva. Azt erőssítik, hogy a lángok 400 lábnyomnyira tekergöztek fel a levegőbe.

Portugallia.

Lizbonában az érzékenyebb keresztyéneket nagyon megháborította ezen fő városnak két templomaiba történt erőszakos berontás s a szent edényeknek s az Ostyának elragadoztatása. Az első erőszak a Sz. Antal klastromá templomán követte el. Julius 4-dikén jó reggel a klastromnak egyik előljárója a templomba bemenvén, a Tabernakulumot feltörve találta; s a Ciborium és az Ostyák oda lettek. Jelentés tétetvén, a Püspök a klastrombéli Papsággal s egy fő törvénytévő Tiszviselővel azonnal a templomba termettek, hogy minden környülállásokat pontosan megvizsgáljanak, melly megesevén a bünösöknek felfedeztethetessek végett minden rendelések tüstént megtéttek, a Püspök pedig, az Istennek e borzadást gerjesztő büntetésért való engesztelésére Proceszsziót és közönséges imádságokat rendelt; mint is hogy minden templomokban e-féle imádságok tartattak; a

theátramok bezárattak, s Jul. 10-dikén a közönséges Proceszszió-tartás is véghez ment, mellyen minden Papság s a Polgári és Katona Tisztek, véghetetlen egyéb minden rendű és rangú sokasággal jelen voltak. Hogy Portugalliában ezen büntétel illy nagy ijedtséget okozott, nem tsuda azért, hogy az e-féle rettentő gonoszságok ezen Országban tsak-nem hallatlanok.

Ezen hallatlan bűnnek két versben történt elkövetése, s az a környülállás (igy szoll a Lizbonai újság), hogy azon bünösöknek, kik ezen tselekedetre vették medtek semmi iparkodás által nyomokba nem lehet akadni, egy szóval, mindenek azt mutatják, hogy ezen bünösök nem valami közönséges tolvajok, hanem sőt inkább, hogy ezen illy nagy gonoszságnak elkövetése erköltsi undok elfajulásból vegye származását, s azon Szabad Lelkeltnek munkája legyen, kik a jó Rendnek és Religiónak ellenségei lévén, a legnagyobb Szentséggel az igasság templomában s a Szentek-szentében tsufolódni akartak. Reméljük, hogy ezen nagy bűnnek elkövetőji, melly ugyan azon időben e fő városnak egy más Parochialis templomában is elkövetett, az e-féle bünhődéstől illy nagyon szörnyülködő Portugallus nép buzgóságának segedelmével, végre is tsak-ugyan fel fognak fedeztetni.

Nagy Britannia:

A Kelet-Indiai legújabb tudósítások szerént igaz, hogy az Anglusok előfelé haladnak a Birmán birodalomban, de az is igaz más felől, hogy az előrehaladásban sokkal több nehézséget okoz nekik a földnek természeti tulajdonsága, mint a mennyit egy legtöbb tapasztalással bíró armáda okozhatna. Csupa út nélkül való vidékeken kell előre nyomulniok; éhséget sokat szenvednek; s a sok mocsárnak ár-

talmas gőzölgései sok betegségeket okoznak köztök.

Négy Anglus ármáda kezdett benyomulni a Birman földekre. Az egyik Aschem országban, másik Cascharen, harmadik Arakánon által, a negyedik pedig, a melly Rangoon városát bírja, s ezt igen nevezetes erősséggé tette, innét két felőlről, részint a tengerről részint a szárazról dolgozik egyenesen a Birmanok fő városa Umerapura ellen, hova az ármáda nagyobb Osztálya az Irabaddi nevű vízen iparkodik közelíteni; de nagyon lassan haladhat előre; sok akadályt tesznek elibe a Birmanok; közelébből az Anglus tsajkálnak nagy részét felégették.

Az Anglus ujságokban sokféle kívánságok találtak az Amerikai levelekből. Ilyenek sok egyebek közt az itt következők:

Generális La Fayette elfogadta az Egyesült Státusok Országlőszékétől azon ajánlást, hogy azon a Brandyvine nevű Frégáton evezzen vissza Frantzia országba, a melly Washingtonban nem réggen hagyta el az építő mívhelyet, s a melly arról nevezetes, hogy annak emlékeztére kapta a Brandyvine nevet, hogy az a verekedés, melyben az Észak-Amerikai szabadsági háború idején La Fayette magát megkülönböztette s megsebesedett, Brandyvine nevű helységnél történt.

A két ifjú Murátok, Achilles és Napoleon, kik most Észak-Amerikában tartózkodnak, beiratták magokat Washingtonban a Protonotáriusi Cancellaria Protokollumába, olly határozással, hogy ők ennekutánna az Egyesült Státusok polgárjainak akarnak tartatni.

A Peruban és Chiliben találtott minden Frantzia Biztosok parantolatot vettek ezen Respublikáknak Országlőszékeiktől, hogy ezen Országból 24 óra

alatt távozzanak el. Az a ki Chiliben volt, azzal is vádoltatott, hogy a minap, mikor némelly nyughatatlanok a Congressus rostélya mellől azt kiáltozták, hogy el kell oszlatni a gyűlést, ő is azokkal együtt kiáltozott.

Újabb Tudósítások.

A Londoni Neu-Times Ujságvelelek azt hirtelik, hogy Callaó vára Capitulatio által magát Apr. 29-kén Bolívarnak feladta. Már azon hónap' elején hozza fogtak volt az ostromlók a vár feléközelítő sántzoknak ásásához. — A La-Serna Capitulatioja által eloszlatott Spanyol sergek, még most is takarodnak tsapatonként Peruból vissza hazájok felé. Május 25-dikén 82 ilyen tiszték kötöttek ki útjokban Rio-de-Janeriohoz.

A Parisi legújabb tudósítások szerint a Monitör jelenti Aug. 14 dikén, hogy a Frantzia anyaországnak St. Domingóval lett békességes megegyezése tökéletesen végre hajatott. Bizonyos tudósítások érkeztek ezen szigetről, hogy a volt Plántásoknak az ő földjeik elvesztéséért, vagy az azokról lett végső lemondásért a 150 millió Frankok megfognak fizetteini, hogy a Frantzia kereskedő hajók, mellyek ennekutánna St. Domingónak Frantzia részére kikötnek, tsak fél annyit fognak fizetni, mint a mennyit ezen szigetnek akár melyik legjobb barátja vagy szövetségese fizetni fog, és hogy végre ezen szigetnek tellyes függetlensége megesmertetik, mellyet már most, minnekutánna maga az anya ország annak lenni megesmert és közönségesen kihirdettetett, akár mellyik Hatalmasság minden tartózkodás nélkül megesmerhet. Boyer a sziget Elölülője már tette az arravaló készüléteket, hogy a Királynak Mege sm é r ő Ordonnanczát a Státus protokollumába a Szenátus által ahoz illő pompával beírassa.

A' Londoni ujságok közzül némelyek így vélekednek azoir Spanyol hajós Hadnagynak Martinecznek tselekedetéről, ki a' 68 (nem 58) ágyús Ásiát 's a' Constantziát, Mexikónak, árulás által kezébe adta: — „

„Hadnagy Martinecz ezen hajókkal 's az azokon találtató minden emberekkel együtt oda hagyá eddig való Urának szolgálatját, 's mind ezeket Mexikónak kezébe adta. Ámbár mi annak a' tengeri nagy Hatalmasságnak alattvalói vagyunk, a' ki nem régen Mexikóval Kötésre lépe, 's ezen tekintetben nem lehet, hogy Mexikó szabad és független fennállásának állandóságát ne kívánjunk: mindazonáltal még se hagyhatjuk mi azt helybe, hogy Mexikó ezen nyereséghez Spanyol tiszteknek árulása által jutott. Reszketést gerjesztő tselekedet egy hadi hajónak, az azon lévő emberek árulása által történő eladattatása. Mi nem gondoljuk, hogy valaha egy Anglus tengeri tiszt magát illy tselekedet által megalatsonyította volna.

B é c s.

Császár és Császárné Ő Felsegét Aug. 22-dikén, a' melly napra virradott éjjel Schottwienben háltak vala, a' Laxenburgi kastélyba, kívánt jó egészségben megérkeztek.

Jó'sef Nádor Ispány Ő Cs. K. Fő Herczogsége, 20-dikban Bétsbe érkezett vala.

Metternich Ő Herczogsége a' Felseges Császár Házi Udvari és Státus Cancelláriusa, 19-dikben érkezett vissza Bétsbe.

Magyar Ország.

Véczon, Nagy Boldog Aszszony napján, mint Országunknak egyik fő innepén, fényes egyházi szertartással kevertt, és szenteltetett fel a' Magyar Anyaszentegyháznak egygyik példás életü, és

nemes lelkü Fő Pásztorá, Méltóságos és Fő Tisztelendő Juranits Antal Úr, mint Ő Császári és Apostoli Királyi Felsego által a' Győri Püspöki székre kineveztetett, és Ő Szentsége a' Pápa által megerősítetett Megyés Püspök. Ezen szentséges egyházi szertariást Méltóságos, és Fő Tisztelendő Fogarasföldi Gróf Nádasdy Ferencz Úr, Váci Spákos-Püspök riute végbe, Mélt. Benyovszky János, és Ürményi Péter felszentelt Püspök Uraknak köz áldásával. Ezen egyházi innep, melynek már magában az oltárnaál foglatatoskodó Fő egyházi személyek fényességét és méltóságát szerzetek, különösen emelkedett az által, hogy nem tsak a' szomszédságból, hanem távolabbról is megjelent Uri személyek jelenlétekkel díszesítették, és már előre is azon köz bizodalmat és szeretetet megbizonyították, mellyel a' Méltóságos új Püspök Urat óhajtvá várják Keresztény hívei, 's már előre tapsol a' Győri egyházi Kar benne egyenes lelkü, apostoli buzgóságú, és egyedül nyájjának lelki javára törekedő Fő Pásztorát annyival bizonyosabban tisztelvén, mivel már több esztendőig a' Pétsi Püspökségben Generális Vicáriusságot viseltében igazgató böltsességének olly fényes jeleit adta. A' nagy Mises kezdetén és folytában, mellyet az új Püspök Úr a' Méltóságos Váci Püspök Urál mondott, felolvastatott mind a' Felseges Királyi kinevező, és Adomány Levél, mind Ő Szentségének a' Pápanak Bullája, mellyekre következett a' Püspöki felesküvés és felkenetés. Így a' szokott egyházi rendtartással végbe menvén az innepi ájtatosság, Ő Méltósága a' Püspöki székre beültetett. Onnan felkelvén, a' jelen lévő buzgó, számos, és nemes gyülekezetre Püspöki áldását adván, a' templomi ájtatosságnak vége szakadott; melly alatt Nemes Eszterházy gyalog Regementjének Növendékei puskákból lövöldöztek, más részről pedig mozsár ágyúkból tétettek köszön-

16 lőrések. A' templomi innepet követte a' Meltóságos Váci Püspök Úr Ó Nagyságának diszes palotájában a' gazdag vendégség, mellyre igen számos Úri személyek voltak meghívattatva.

Nemes Pest Vármegye e' folyó hónap 11-dikén, Meltóságos Szögyényi Zsigmond Personális Úrnak, mint ezen Nemes Vármegye Adminisztrátorának, előlülése alatt köz gyűlést tartatván, mind a' fő, mind a' közép rendű Nemesség igen nagy számmal egybe volt gyűlve, és ezen fényes gyűlekezet előtt felolvastatott, s kihirdetett azon Felséges meghívó Királyi Levél, melly által az Országnak, és hozzá kaptolt részeknek Státusai és Rendei folyó esztendei September 11-dikére az Országgyűlésére Pozsonyba kegyelmesen meghívattatnak. Melly kegyelmes meghívó Levélnek fő értelme bízató reménységgel töltvén el a' Nemes gyűlekezetet, mindekben örvendetes érzést gerjesztett. Ehez képest a' Meltóságos Adminisztrátor Úrnak költs előadására mindjárt a' Dietára küldendő Követelmek választásához fogtak, s azt oly módon vitték végbe, hogy a' többségnek megegyezésével Meltós. Péts-Újfalusi Péchy Imre Úr, a' Septemvirális Tábla Assessora, az egész Hazában tisztelettel ismért, s több Dietákon volt érdemes Hazafi, úgy Ts. Románfalvai Fehérváry József Úr, ezen Ns Megyének érdemes Fő Notáriussa nevezetnének Követeknek. Harmad napra pedig a' kirendelt Deputatio által elkészítetett a' Követeknek adandó útmutatás, és az közönségesen felolvastatván helyben hagyattatott.

Budán az Ország Archivumában a' Tisztek helyei üresek lévén, Ó Cs. Kir. Fő Herczagsége az Ország Nádor Ispánnya Vi-

ce-Archiváriusnak Tok. Tudós Kovachich József Miklós Urat, több Nemes Vármegyének Tábla Bíróját, mint az egész Magyar Országí Archivumokkal ismeretes Férfit, és néhai édes atyával, elfelejtethetlen érdemű Kovachich Márton György Úrral, az Ország czéljára tett utazások által a' Magyar Országí oklevelekben magának börséges ismereteket szerzett Tudóst; különösen pedig, saját iparkodása által is kiadott törvényes és historiai munkák által magát jelesen megkülömböztető Hazafit, kegyelmesen kinevezni méltóztott. Melly Országos hivatalra a' tisztelt Férfit e' folyó hónap 14-dikén a' Palatinális Kancellárián fel is esküdtetett.

Fehérvárról írják, hogy azon Nemes Vármegyének köz gyűlése folyó hónap' 9, 10, és 11-kén tartatván, minikutánna a' Felséges meghívó Levél köz örvendezések között felolvastatott volna, annak következésében Dietai Követeknek megegyező akarattal választattak Meltós. Szolga Egyházi Marich István Dávid, Cs. Kir. Kiamarás, és első Vice-Ispány Úr; és Tok. Verchi Végh Ignác, érdemes Fő Notárius Úr, kiknek számára az útmutatást jeles Deputatio elkészítvén, a' gyűlés azon különös munkán végződött, hogy ezen Nemes Vármegyének Rendei halhatatlan emlékezetű Fő Ispánnoknak, néhai Nagy Meltóságú Ürményi József Úr Státus Ministernek, gyász pompával halotti Misét tartottak, mellyet Meltóságos és Tisztelendő Kopátsy József, már most Veszprémi Megyés Püspök Úr Ó Nagysága mondott. A' Nemes Vármegyének Státusai és Rendei, kikől előtte való nap a' tisztelt Püspök Úr Levél által elbűtszótt, most tellyes számmal hozzája menvén nyilatkoztatták ki tiszteletjeket, és tőle bútsüt vettek.